

สถานประกอบกิจการ Sabina สุขภาพดี ด้วย 10 Packages

นางสาวรัชดาพร จันทบุตร พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ
ศูนย์อนามัยที่ 10 อุบลราชธานี

บทคัดย่อ

สถานประกอบกิจการ Sabina สุขภาพดี ด้วย 10 Packages เป็นกรณีศึกษาจากผลการวิจัยประเมินผลโครงการส่งเสริมสุขภาพวัยทำงานในสถานประกอบกิจการ เขตสุขภาพที่ ๑๐ ด้านบริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิตของโครงการ ดำเนินการตั้งแต่ เดือนตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๐ ถึงเดือนธันวาคม ๒๕๖๒ จากการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนของแนวทางการดำเนินงานโครงการโดยการถอดบทเรียน และแลกเปลี่ยนเรียนรู้การดำเนินงานของสถานประกอบกิจการ กระบวนการขับเคลื่อนงานเริ่มตั้งแต่การสร้างภาคีเครือข่าย และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ให้เกิดการมีส่วนร่วมในการจัดการกับปัจจัยกำหนดสุขภาพตามบริบท ร่วมกันกับหน่วยงานทั้งภาครัฐที่เกี่ยวข้องที่เกี่ยวข้อง เช่น ประกันสังคม สวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน จังหวัด เป็นต้น เชิญชวนและการสร้างศักยภาพสร้างพี่เลี้ยงสถานประกอบกิจการผ่านคณะกรรมการดำเนินงานส่งเสริมป้องกันโรคและคุ้มครองผู้บริโภควัยทำงาน เขตสุขภาพที่ 10 ทั้งในองค์กรทรวงสาธารณสุข และสร้างเสริมพลังแกนนำด้านการส่งเสริมสุขภาพด้วยการจัดอบรมสร้างแกนนำสุขภาพในสถานประกอบกิจการ ในการดำเนินงานดูแลสุขภาพพนักงาน จนเกิดต้นแบบสถานประกอบกิจการด้านส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมในแต่ละจังหวัดจึงได้ถอดบทเรียนการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพในสถานประกอบกิจการ บริษัท ชานันท์ จำกัด (มหาชน) โรงงานสาขาสีโธร เป็นสถานประกอบกิจการต้นแบบด้านการส่งเสริมสุขภาพเขตสุขภาพที่ 10 ในปี 2562 เพื่อขยายผลสู่สถานประกอบภายในเขตสุขภาพที่ ๑๐

บริษัท ชานันท์ จำกัด (มหาชน) ผลิตและจำหน่ายเครื่องนุ่งห่มจากผ้า งานทุกชิ้น ทุกขั้นตอนเป็นงาน Handmade ที่ต้องใช้พนักงานที่มีความชำนาญ ฝีมือ และความละเอียดสูง ดังนั้นผู้บริหาร จึงให้ความสำคัญกับพนักงานในองค์กรมากที่สุด เพื่อให้พนักงานมีสุขภาพแข็งแรง สุขภาพจิตดี อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดีมีความปลอดภัย พนักงานจะผลิตงานออกมาได้ดี มีคุณภาพ จากการดำเนินงานของบริษัทฯ ใช้ 6 ขั้นตอน ในการดำเนินงาน ได้แก่ *Establish committee* มีการจัดตั้งคณะกรรมการโดยผู้บริหารสาขาเป็นผู้รับผิดชอบ ดำเนินงาน ให้ความสำคัญ และมอบหมายให้หัวหน้างานอาชีพอนามัยและความปลอดภัยในการทำงาน เป็น *Key man* ในการดำเนินงานดูแลสุขภาพพนักงาน กำหนดนโยบายและแผนงานเพื่อส่งเสริมสุขภาพ มีการ *Assessment* จากการนำสถานการณ์ทางสุขภาพของผู้ปฏิบัติงานในทุกด้านทั้งด้านกาย ด้านใจ ผลการประเมินความเสี่ยงด้านอาชีพอนามัยและสิ่งแวดล้อมที่ผ่านมาวิเคราะห์ผลการประเมินเฉพาะด้าน นำผลการ *Screening* การคัดกรองสุขภาพจากการผลการตรวจสุขภาพประจำปีของพนักงาน มาประเมินคัดกรองพฤติกรรมสุขภาพและสิ่งแวดล้อม *Summary and Planning* จากผลการตรวจสุขภาพ พบว่า พนักงานมีความเสี่ยงภาวะออฟฟิศซินโดรม ภาวะน้ำหนักเกิน และมีโรคเบาหวานและความดันโลหิตสูง จึงนำมาจัดลำดับความสำคัญของปัญหา ร่วมกับทีมส่งเสริมสุขภาพแบบบูรณาการของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดและศูนย์อนามัยที่ 10 อุบลราชธานี แบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มป่วย วางแผนจัดกิจกรรมแก้ไขปัญหามาให้เหมาะสม โดย Intervention นำชุดความรู้ 10 Packages กรมอนามัย มาเป็นแนวทางการดำเนินงานตามปัญหาสุขภาพพนักงาน เลือกระดับปัญหาที่ต้องการแก้ไขมาจัดทำกิจกรรมโครงการเพื่อส่งเสริมสุขภาพตามบริบท (จำนวน 7 Packages) มีการประเมินผลโครงการตามแผน *Monitoring* ติดตามผล และมีการบันทึกภาวะสุขภาพอย่างต่อเนื่อง และมีการเยี่ยมเสริมพลังโดยพี่เลี้ยงระดับจังหวัดและศูนย์อนามัยที่ 10 ทุก 3 เดือน พร้อม Line กลุ่มสื่อสารได้ตลอดเวลา **ผลลัพธ์** พบว่า ผลการตรวจสุขภาพประจำปีหลังดำเนินงานมีแนวโน้มที่ดีขึ้น ผลการประเมินภาวะสุขภาพจิตพนักงานส่วนใหญ่อยู่ในระดับปกติ ผลผลิตของสถานประกอบกิจการ สามารถรักษาคุณภาพได้ดี อันส่งผลมาจากการมีสุขภาพกายใจที่ดีขึ้น อัตราการขาด ลา และการเปลี่ยนงานลดลงลาออก และมาตรฐานทางกายภาพ เคมี ชีวภาพ ในสถานประกอบกิจการดีขึ้น

จากการดำเนินงานพบปัจจัยสู่ความสำเร็จ (Key Success Factors) ได้แก่ 1) Structure and Function ผู้นำองค์กรเห็นความสำคัญ มีการออกคำสั่ง จัดทำโครงสร้างและกำหนดบทบาทหน้าที่ของบุคคลในองค์กร 2) Perception สร้างการรับรู้ นโยบายและแนวทางดำเนินงานผ่าน Key Person ในสถานประกอบกิจการ 3) Responsiveness การสนับสนุนเพื่อตอบสนองนโยบายและปัญหาพื้นที่ โดยสามารถบูรณาการงานได้เป็นอย่างดี 4) Supporting การได้รับการสนับสนุนการดำเนินงาน คน เงิน สิ่งของ และด้านวิชาการ โดยพี่เลี้ยงสถานประกอบกิจการในพื้นที่ ตามความต้องการอย่างต่อเนื่อง